

Stanowisko dotyczące uregulowania zawodu przez Certyfikowanych Ekspertów Usług Księgowych (CEUK) oraz członków Klubu Biur Rachunkowych z Oddziału Wielkopolskiego w Poznaniu Stowarzyszenia Księgowych w Polsce (SKwP)

Stanowisko przedstawia uregulowanie działalności biur rachunkowych i powstawało wieloetapowo, od momentu ogłoszenia przez Ministerstwo Finansów prekonsultacji dotyczących uregulowania zawodu księgowego. Od tego czasu minęło już pięć miesięcy. W tym czasie Stowarzyszenie Księgowych w Polsce prowadziło dyskusje na temat przyszłości zawodu księgowego, w powołanych przez poszczególne Oddziały SKwP Klubach Biur Rachunkowych na terenie całego kraju. Dyskusja dotycząca zdefiniowania zawodu księgowego została również przeprowadzona w grupie Certyfikowanych Ekspertów Usług Księgowych oraz Zespole Dobrych Praktyk powołanym w Oddziale Wielkopolskim SKwP w Poznaniu. Wszystkie spotkania pozwoliły na określenie kierunku rozwoju uregulowania zawodu księgowego, który to zgodnie zmierzał w tym samym kierunku.

Silną potrzebę uregulowania działalności biur rachunkowych potwierdzają wstępne wyniki ankiety przeprowadzanej przez SKwP, oraz zeszłoroczne wyniki badań przeprowadzone wśród biur rachunkowych oraz przedsiębiorców.

15 lipca 2022 r. w Wielkopolskim Oddziale SKwP w Poznaniu odbyło się spotkanie Certyfikowanych Ekspertów Usług Księgowych oraz członków Klubu Biur Rachunkowych, którzy na podstawie zebranych wniosków od członków SKwP, wypracowali stanowisko dotyczące uregulowania zawodu księgowego.

Wstępne uzasadnienie stanowiska

Stanowisko oparte jest na profesjonalizacji biur rachunkowych. W okresie przejściowym byłaby to profesjonalizacja dobrowolna, dająca czas zarówno obecnym, jak i nowo powstałym organizacjom, na dostosowania się do nowych zmian. Po przejściowym okresie, nastąpiłaby obowiązkowa profesjonalizacja biur rachunkowych. Oznaczałaby ona, że każdy przedsiębiorca prowadzący outsourcing księgowy, obowiązkowo musiałby przynależeć do którejś z organizacji, posiadającej akredytację Ministerstwa Finansów.

Obowiązkowa profesjonalizacja jest bardzo istotna, dla zwiększenia bezpieczeństwa całego obrotu gospodarczego podwyższenia jakości świadczonych usług księgowych oraz jego prestiżu. Obecna sytuacja związana z tymi zagadnieniami jest krytyczna. Potwierdzają to wyniki badań przeprowadzonych przez Polską Agencję Nadzoru Audytowanego (PANA), Z opublikowanych danych wynika, że firmy audytorskie zbadały niecałe 5,5 tys. sprawozdań finansowych spółek akcyjnych za 2019 rok. Jest to zaskakująca informacja, biorąc pod uwagę fakt, że w roku 2019 w rejestrze REGON zarejestrowanych było ponad 10 tys. spółek akcyjnych. Zatem ponad 4,5 tys. z nich w ogóle nie poddało swoich sprawozdań finansowych badaniu. Można z tego wyciągnąć wnioski, iż przedsiębiorcy często nie wiedzą o obowiązkach sprawozdawczych, gdyż powierzając prowadzenie księgowości nieprofesjonalnym biurom rachunkowym, zbyt łatwo darzą ich zaufaniem.

Do dziś część przedsiębiorców nie ma świadomości, że zawód księgowy został zderegulowany. Inni, pomimo iż mają tego świadomość uważają, że jest to zawód zbyt odpowiedzialny, aby mogła go wykonywać przypadkowa osoba niemająca odpowiednich kompetencji. O ile przyjmując księgowego do pracy na etat, przedsiębiorcy bacznie sprawdzają jego kwalifikacje – o tyle powierzając prowadzenie księgowości swojej firmie biurowi rachunkowemu, tego nie robią.

Jak wynika z komentarzy przedsiębiorców, w obrocie gospodarczym występują przypadki nierzetelnie prowadzonej księgowości lub w ogóle brak jej prowadzenia, co także się zdarza. Nie jest również rzadkością sytuacja, iż nowe biuro rachunkowe nie otrzymuje od poprzedniego usługodawcy kompletu dokumentów, potrzebnych do dalszego prowadzenia księgowości przejętej firmy. Problem nierzetelnie prowadzonej księgowości w biurach rachunkowych jest również szeroko widziany w organizacjach pozarządowych, gdzie nierzetelnie prowadzone księgi doprowadzają do sytuacji, w której organizacja pozarządowa jest zmuszona zwrócić dotację uzyskaną ze środków publicznych.

Na mającej miejsce konferencji zorganizowanej przez Ministerstwo Finansów, dotyczącej uregulowania zawodu księgowego, widać było jak bardzo środowisko biur rachunkowych jest podzielone – jedna strona pragnęła regulacji, a druga wręcz przeciwnie. To samo odzwierciedlają media społeczne – księgowi od lat trudniący się usługowym prowadzeniem księgowości chcą regulacji, gdyż są świadomi jak istotne znaczenie w całej gospodarce rynkowej odgrywa zawód księgowy oraz jak wielką odpowiedzialność ze sobą niesie. Natomiast księgowi z małym doświadczeniem w branży nie chcą uregulowania zawodu księgowego – oferowanie klientom niskiej ceny świadczonych usług doprowadza do sytuacji, w której księgowi nie podnoszą swoich kwalifikacji.

Obowiązkowa profesjonalizacja zawodu księgowego byłaby rozwiązaniem dla młodych osób, pragnących związać swoją przyszłość z tym zawodem. Obecny niski prestiż zawodu księgowego powoduje, że młodzi ludzie nie wiążą swojej przyszłości z zawodem księgowym. Potwierdzają to badania przeprowadzone z początkiem tego roku z których wynika, że trudno jest znaleźć kandydata na stanowisko samodzielnego księgowego – tak odpowiedziało 90,4 proc. na 994 respondentów. Natomiast 46,7 proc. spośród nich w ciągu pół roku w ogóle nie znalazło kandydata do pracy.

Źródło: badania ankietowe przeprowadzone I/2022 – II/2022 wśród właścicieli biur rachunkowych. W ankiecie wzięło udział 994 respondentów. Wyniki badań dostępne są pod adresem:

https://docs.google.com/forms/d/1ng3W0Wrq1fzBBzBYd7JSIjqv35KFZO_Qoj_2jTdHYM/edit#responses

Sytuacja ta powoduje, że wiele profesjonalnych biur rachunkowych nie może się rozwijać i tym samym, obsłużyć większej ilości klientów. Zauważmy, że na rynku coraz częściej zgłaszane są przypadki przedsiębiorców, którym coraz trudniej znaleźć kompetentne biuro rachunkowe, ze względu niemożność przyjęcia do obsługi większej liczby klientów. Sytuacja ta nasiliła się zaraz po okresie pandemii, gdzie wielu dobrych księgowych w wieku emerytalnym, odeszło od zawodu, nie radząc sobie z przyspieszoną cyfryzacją.

Zatem jeżeli uregulowanie zawodu księgowego miałyby w przyszłości zwiększyć bezpieczeństwo obrotu gospodarczego, zwiększyć jakość świadczonych usług oraz raportowania danych do instytucji publicznych, podnieść prestiż zawodu oraz wesprzeć rząd w przeciwdziałaniu praniu pieniędzy i finansowaniu terroryzmu, to docelowo musiałaby nastąpić obowiązkowa profesjonalizacja zawodu księgowego.

Stanowisko bierze również pod uwagę nadanie księgowym odpowiednich praw, tak aby były one dostosowane do obecnej roli zawodu księgowego - zostały one przedstawione na samym końcu.

Okres przejściowy - dobrowolna profesjonalizacja biur rachunkowych dająca czas na dostosowanie się do zmian

Założenia dobrowolnej profesjonalizacji w okresie przejściowym:

I. Czas trwania okresu przejściowego – 3 lata

Okres przejściowy trwałby 3 lata. Jesteśmy za tym, aby na moment ogłoszenia daty – od kiedy byłby zastosowany okres przejściowy – wszystkie biura rachunkowe weszły do regulacji. Oznacza to, że żadne biuro rachunkowe nie musiałyby spełnić dodatkowych warunków, aby uzyskać licencję do usługowego prowadzenia ksiąg.

Wyjątek stanowiłyby biura rachunkowe prowadzone przez osoby zagraniczne/nierezydentów. Dla nich spełnieniem warunku, byłoby prowadzenie biura rachunkowego przez okres co najmniej 2 lat, od momentu ogłoszenia daty obowiązywania okresu dobrowolnej profesjonalizacji. Jeżeli osoba zagraniczna chciałaby uzyskać licencję dla biur rachunkowych (ponieważ nie spełniałaby warunku prowadzenia biura rachunkowego przez co najmniej 2 lata), to byłaby zobowiązana do zdania egzaminu – np. kwalifikacja w Zintegrowanym Systemie Kwalifikacji dla biur rachunkowych.

W okresie obowiązywania dobrowolnej profesjonalizacji biur rachunkowych, każda osoba zagraniczna/nierezydent chcący otworzyć biuro rachunkowe, musiałyby zdać kwalifikację rynkową – np. kwalifikacja w Zintegrowanym Systemie Kwalifikacji dla biur rachunkowych.

Dzięki temu księgowi osiedlający się w Polsce, nie mogliby otwierać biur rachunkowych bez znajomości przepisów polskiego prawa podatkowego. A to jak wiemy jest bardzo ważne, dla bezpieczeństwa całego obrotu gospodarczego.

Organizacje prowadzące nadzór nad biurami rachunkowymi

1. Organizacje chcące posiadać nadzór nad biurami rachunkowymi, musiałyby posiadać akredytację Ministerstwa Finansów.
2. Po uzyskaniu akredytacji, organizacje te prowadziłyby rejestr biur rachunkowych posiadających licencje, zobowiązywały do stosowania etyki zawodowej oraz prowadziły nadzór nad spełnieniem obowiązku szkoleniowego.
3. W okresie przejściowym, przynależność do organizacji byłaby dobrowolna. Dobrowolne byłaby również licencja oraz wpis do rejestru prowadzonego przez daną organizację.
4. Finansowanie wszystkich wydatków z tym związanych, dokonywałoby się ze składek członkowskich organizacji.

Rekomendujemy, aby nowo powstające organizacje ubiegające się o akredytację, nie były podmiotami zagranicznymi. Podmioty takie posiadają o wiele większy kapitał w stosunku do podmiotów polskich, co znacząco zachwiałyby równowagę w nakładach na marketing i tym samym przyczyniłoby się do upadku dopiero co powstających organizacji polskich. Taka sytuacja została zaobserwowana w trakcie regulowania działalności pośredników nieruchomości.

II. Licencja dla biur rachunkowych – dobrowolna w okresie przejściowym

1. Licencje byłyby wydawane na jednym ściśle określonym wzorze przez Ministerstwo Finansów. Wszystkie organizacje stosowałyby zatem jeden wzór licencji.
2. Licencja byłaby wydawana dla osoby fizycznej.
3. Byłaby opcja wydawania licencji na biuro rachunkowe, co przedstawiono w dalszym opisie stanowiska.

4. Biuro rachunkowe prowadzone w formie jednoosobowej działalności gospodarczej – właściciel biura musiałby posiadać taką licencję. Nie byłaby możliwa sytuacja, w której właściciel biura rachunkowego nie posiada licencji, tylko zatrudnia księgowego mającego taką licencję.
5. Biuro rachunkowe prowadzone w formie spółki kapitałowej bądź osobowej – w przypadku dwóch udziałowców, chociaż jedna osoba musiałaby posiadać licencję, aby świadczyć outsourcing księgowy. W przypadku trzech lub więcej udziałowców będących w spółce – większość udziałowców musiałaby posiadać licencję.
6. Licencja byłaby czasowa – licencja traciłaby ważność, w przypadku niespełnienia obowiązku szkoleniowego. Obowiązek szkoleniowy byłby potwierdzany co 2 lata.
7. Opłata za wydanie licencji powinna być ujednoczona dla wszystkich organizacji. Zapobiegałoby to wzajemnej konkurencji cenowej pomiędzy organizacjami.

Jednolitość licencji jest bardzo ważna, gdyż jeden wzór licencji budowałby świadomość wśród przedsiębiorców. Natomiast jeżeli poszczególne organizacje będą stosowały swoje wzory, to świadomość posiadania licencji nie będzie rozpoznawana wśród przedsiębiorców. Sytuację tę zaobserwowano obecnie, wśród organizacji wydających licencje dla pośredników nieruchomości. Zatem ściśle określony wzór licencji wpłynie na świadomość przedsiębiorców oraz podniesie prestiż biur rachunkowych w okresie przejściowym.

W obrocie gospodarczym często zdarzają się sytuacje wykorzystywania mniej doświadczonych księgowych. Polega to na otwieraniu spółek kapitałowych zajmujących się outsourcingiem księgowym, przez osoby niebędące księgowymi. Następnie w spółce zatrudniani są księgowi, którzy nie mając dostępu do dokumentów jednostki, nie mają świadomości o przekrętach oraz oszustwach spółki. Członkowie zarządu w następstwie znikają, pozostawiając księgowych oraz obsługiwanych przez nich przedsiębiorców z masą problemów. Przypadki takie dość często, zgłaszane są do prokuratury. Obowiązek posiadania licencji przez udziałowców chcących usługowo świadczyć księgowość w formie spółek, nie dopuszczałoby do takiej sytuacji.

Licencja wydawana czasowo, budowałaby wysoką jakość usług, poprzez obowiązek dopełnienia obowiązku szkoleniowego. Bezprecedensowo wpłynęłoby to w znaczący sposób na bezpieczeństwo obrotu gospodarczego. Czasowość licencji wyeliminowałaby również sytuację, w której przedsiębiorcy mieliby do czynienia z księgowym nieposiadającym aktualnej wiedzy podatkowej.

III. **Etyka zawodowa:**

dobrowolna w okresie przejściowym dla osób nieposiadających licencje.

obowiązkowa w okresie przejściowym, dla osób posiadających licencje.

1. Każdy księgowy otrzymujący licencje, podpisywałby deklarację stosowania Kodeksu Etyki dla biur rachunkowych
2. Kodeks Etyki byłby jednolity dla wszystkich organizacji – Ministerstwo Finansów zatwierdziłoby jeden Kodeks Etyki, który obowiązywałby wszystkie organizacje
3. Nad przestrzeganiem zasad etyki czuwałby sąd koleżeński powołany w każdej organizacji.

4. Rażąco naruszenie zasad etyki przez osobę posiadającą licencję, skutkowałoby sankcją w postaci przymusu odbycia 8 h szkolenia płatnego z etyki. Szkolenie kończyłoby się zdaniem egzaminu pisemnego z etyki i dopiero po pozytywnym otrzymaniu wyniku, licencja nie byłaby wstrzymywana. Księgowy byłby zobligowany w ciągu 2 miesięcy odbyć takie szkolenie.

Jednolitość Kodeksu Etyki jest istotna. Dlatego też Ministerstwo Finansów musiałoby zatwierdzić jeden Kodeks. Zapobiegałoby to sytuacjom, gdzie np. w jednym Kodeksie księgowy byłby zobowiązany do przekazywania plików jpk po rozwiązaniu umowy z klientem drugiemu księgowemu – w sytuacji, gdy inny Kodeks tego by nie nakazywał. Jednolity Kodeks Etyki rozwiązałby wiele obecnych problemów związanych z przekazaniem dokumentacji klientom po rozwiązaniu umowy, czy też obowiązku uświadamiania ich w ważnych dla nich obowiązkach sprawozdawczych.

IV. Obowiązek posiadania polisy odpowiedzialności cywilnej dla biur rachunkowych – obowiązkowa w okresie przejściowym

1. Obowiązkowe ubezpieczenie OC zawierałoby: OC od prowadzenia ksiąg rachunkowych (bez zmian, ponieważ obecnie obowiązkowe OC dla biur rachunkowych prowadzących księgi handlowe), OC od prowadzenia pozostałych ksiąg podatkowych (obecnie dobrowolne ub. OC doradztwa podatkowego), OC dotyczące prowadzenia kadr i rozliczania płac.
2. W trosce o dobro klienta wprowadzenie zapisu w ustawie, że biuro rachunkowe ma obowiązek załączyć kopię polisy OC do zawartej umowy z klientem. Jeżeli biuro rachunkowe tego nie dokona, to klient ma prawo w ciągu 7 dni wypowiedzieć umowę.
3. Sprawdzaniem polis zajęłaby się Państwowa Inspekcja Handlowa. Za nieposiadanie obowiązkowego ubezpieczenia OC, byłaby nałożona sankcja wynosząca od 3-krotności do 5-krotności przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia.

01.09.2017 r. weszła nowelizacja ustawy o gospodarce nieruchomościami, która wprowadziła sankcje za brak ważnej polisy ubezpieczeniowej dla pośredników nieruchomości:

- kara nakładana przez wojewódzkiego inspektora Inspekcji Handlowej w drodze decyzji administracyjnej (od dwu – do pięciokrotności średnich miesięcznych wynagrodzeń ustalonych dla polskiej gospodarki przez Główny Urząd Statystyczny)

- za nieprzedłożenie kopii dokumentu ubezpieczenia w ciągu 7 dni klientowi, który o to wnioskuje w formie pisemnej, grozi wypowiedzenie umowy pośrednictwa ze skutkiem natychmiastowym.

Obecnie obowiązkowego ubezpieczenia OC w przypadku prowadzenia ksiąg rachunkowych nie weryfikuje żadna instytucja. To powoduje, że nie każde biuro rachunkowe posiada takie ubezpieczenie. Dlatego też, rekomendujemy wprowadzenie zasad stosowanych dla pośredników nieruchomości, które jest bardzo dobrym rozwiązaniem.

Problemem jest również to, że obowiązkowe ubezpieczenie OC dla biur rachunkowych nikogo tak naprawdę nie chroni. Biura rachunkowe często nie mają świadomości, że wykupując ubezpieczenie nie są chronione np. z tytułu błędnie złożonych deklaracji podatkowych, czy też

przy udzielaniu informacji podatkowych związanych z prowadzoną księgowością. Wskutek tego, przedsiębiorcy również nie są chronieni. Zdarzają się również sytuacje, w których biura rachunkowe posiadając polisę OC, nie chcą przedstawić jej klientowi. Zważywszy na powyższe, klientowi pozostaje jedynie dochodzić swoich roszczeń w powództwie cywilnym.

Obecnie biura rachunkowe wykonują szereg czynności związanych z wprowadzaniem danych, udzielaniem porad i wyjaśnień (w szczególności w związku z prowadzeniem ksiąg podatkowych) w ramach prowadzonych ksiąg oraz naliczaniem wynagrodzeń i raportowaniem. Zatem obowiązkowe ubezpieczenie dla biur rachunkowych musiałyby zawierać wszystkie te elementy – dla dobra samego przedsiębiorcy.

V. **Obowiązek szkoleniowy:**

dobrowolny w okresie przejściowym dla osób nieposiadających licencji.

obowiązkowy w okresie przejściowym, dla osób posiadających licencje.

1. W okresie przejściowym księgowi posiadający licencje, byliby zobowiązani stosować obowiązek szkoleniowy, w wymiarze 24 h na rok.
2. Obowiązek szkoleniowy byłby również uznawany przez uczestnictwo w bezpłatnych odczytach prowadzonych w ramach działalności statutowej organizacji oraz konferencji branżowych.
3. Dopuszcza się korzystanie ze szkoleń w innych organizacjach branżowych
4. Nadzór nad obowiązkiem szkoleniowym prowadziłyby organizacje, które posiadałyby akredytację Ministerstwa Finansów.

Obowiązek szkoleniowy w okresie przejściowym byłby dobrowolny jedynie dla osób, które nie posiadałyby licencji i nie wpisałyby na listę w danej organizacji. Jednakże, jeżeli właściciel biura rachunkowego chciałby już w okresie przejściowym wyróżnić się na rynku, to mógłby już bez żadnych egzaminów otrzymać licencje. Obligowałyby to jednak go od momentu uzyskania licencji i wpisania do rejestru organizacji, do spełniania obowiązku szkoleniowego.

W ten sposób w okresie przejściowym, powoli budowano by świadomość przedsiębiorców o istnieniu licencji, która zwiększa bezpieczeństwo samego przedsiębiorcy. Po okresie przejściowym, licencja w znacznej mierze powinna już być rozpoznawana na rynku.

Podsumowanie okresu przejściowego:

- I. Czas trwania okresu przejściowego – 3 lata
- II. Organizacje prowadzące nadzór nad biurami rachunkowymi – wyłącznie posiadające akredytację Ministerstwa Finansów
- III. Licencja dla biur rachunkowych – nie obowiązkowa w okresie przejściowym dla osób niewpisanych do rejestru organizacji i tym samym nie występującym o posiadanie licencji.
- IV. Etyka zawodowa - nie obowiązkowa w okresie przejściowym, aczkolwiek obowiązkowa dla osób, które wpisały się w okresie przejściowym do rejestru i otrzymały licencje.
- V. Obowiązek posiadania polisy odpowiedzialności cywilnej dla biur rachunkowych – obowiązkowa w okresie przejściowym

- VI. Obowiązek szkoleniowy – obowiązkowy w okresie przejściowym, ale tylko dla osób posiadających licencje

Okres obowiązkowej profesjonalizacji biur rachunkowych

Założenia obowiązkowej profesjonalizacji po zakończeniu okresu przejściowego:

I. Czas trwania okresu – bezterminowo

Po zakończeniu 3-letniego okresu przejściowego, nastąpiłaby obowiązkowa profesjonalizacja biur rachunkowych. Oznacza to, że każda osoba prowadząca biuro rachunkowe musiałaby przynależeć do którejś z akredytowanych przez Ministerstwo Finansów organizacji.

Osoba pragnąca otworzyć biuro rachunkowe, musiałaby spełnić następujące warunki, które pozwoliłyby jej uzyskać licencje:

- posiadanie pełnej zdolności do czynności prawnych
- brak skazania prawomocnym wyrokiem sądu za przestępstwo przeciwko wiarygodności dokumentów, mienia, obrotowi gospodarczemu, obrotowi pieniędzmi i papierami wartościowymi, za przestępstwa skarbowe oraz za przestępstwa określone w rozdziale 9 ustawy o rachunkowości
- posiadanie tytułu co najmniej Technik Rachunkowości lub Technik Ekonomista
- posiadanie 3 lat praktyki w zakresie prowadzonych ksiąg i sporządzanych sprawozdań finansowych.
- zdobycie kwalifikacji rynkowej Zintegrowanego Systemu Kwalifikacji dla biur rachunkowych lub potwierdzenia kwalifikacji w inny sposób zaproponowany przez MF

Nie byłoby możliwości otrzymania licencji, bez spełnienia powyższych warunków. Nie byłoby również możliwości zaliczenia części ZSK lub jego całości, przez udział w innych szkoleniach, czy też w przypadku posiadania wyłącznie wykształcenia wyższego.

Biura rachunkowe mają bardzo specyficzną działalność. W przeszłości można było uzyskać certyfikat Ministerstwa Finansów zdając egzamin lub kończąc odpowiedni kierunek studiów wyższych. Praktyka pokazała jednak dużą dysproporcję wiedzy, pomiędzy tymi dwiema grupami. Tym bardziej, że prowadzenie biura rachunkowego, obecnie wiąże się z posiadaniem jeszcze większej wiedzy oraz przyjęciem znacznie większej odpowiedzialności. Dlatego też, w trosce o dobro zarówno księgowych jak i przedsiębiorców, rekomendujemy 3-letni staż w biurze rachunkowym oraz niemożność zaliczenia ZSK wyłącznie wykształceniem, czy też innym szkoleniem.

Możliwość zaliczenia ZSK – osoby mogłyby nie zdawać egzaminu ZSK (lub innego egzaminu zaproponowanego przez Ministerstwo Finansów), w przypadku posiadania przez osobę wykształcenia wyższego magisterskiego na kierunku Finanse i Rachunkowość oraz posiadania 5-letniej praktyki w biurze rachunkowym w zakresie prowadzonych ksiąg i sporządzanych sprawozdań finansowych.

II. Organizacje prowadzące nadzór nad biurami rachunkowymi

1. Organizacje chcące sprawować nadzór nad biurami rachunkowymi, musiałyby posiadać akredytację Ministerstwa Finansów.
2. Po uzyskaniu akredytacji, organizacje te prowadziłyby rejestr biur rachunkowych posiadających licencję, zobowiązywały do stosowania etyki zawodowej oraz prowadziły nadzór nad spełnieniem obowiązku szkoleniowego.
3. Przynależność do organizacji byłaby obowiązkowa. Obowiązkowa byłaby również licencja oraz wpis do rejestru prowadzonego przez organizację.

Rekomendujemy, aby nowo powstające organizacje ubiegające się o akredytację, nie były podmiotami zagranicznymi, tak samo jak w okresie przejściowym.

III. Licencja dla biur rachunkowych –obowiązkowa

1. Posiadanie licencji w przypadku każdego biura rachunkowego byłoby obowiązkowe.
2. Księgowy chcący otrzymać licencję, musiałby spełnić odpowiednie warunki, opisane w pkt. I dotyczącym obowiązkowej profesjonalizacji biur rachunkowych
3. Pozostałe wytyczne identyczne jak w okresie przejściowym.

IV. Etyka zawodowa - obowiązkowa

1. Stosowanie zasad etyki przez właściciela biura rachunkowego byłoby obowiązkowe.
2. Szczegółowe wytyczne identyczne jak w okresie przejściowym.

V. Obowiązek posiadania polisy odpowiedzialności cywilnej dla biur rachunkowych – obowiązkowa

W okresie przejściowym zapisano obowiązek posiadania polisy ubezpieczeniowej. Zatem całość wytycznych dotyczących tego zagadnienia jest identyczna, jak w okresie przejściowym.

VI. Obowiązek szkoleniowy – obowiązkowy

1. Księgowi prowadzący biura rachunkowe byłyby zobowiązane stosować obowiązek szkoleniowy, w wymiarze 24 h na rok.
2. Obowiązek szkoleniowy byłby również uznawany przez uczestnictwo w bezpłatnych odczytach prowadzonych w ramach działalności statutowej organizacji oraz konferencji branżowych.
3. Dopuszcza się korzystanie ze szkoleń w innych organizacjach branżowych
4. Nadzór nad obowiązkiem szkoleniowym prowadziłyby organizacje, które posiadałyby akredytację Ministerstwa Finansów.

VII. Uszczelnienie stosowania pełnej profesjonalizacji biur rachunkowych

1. Przy wysłaniu pliku jpk, księgowy posiadający licencję musiałby wpisać nr licencji. Pole to byłoby obowiązkowe – bez niego nie można by było wystać pliku jpk.
2. Biuro rachunkowe mogłoby otrzymać od organizacji również licencje na biuro. Byłaby ona wydawana na zasadzie dobrowolności dla właścicieli biur rachunkowych.

Wówczas właściciel posiadałby dwie licencje – jedną na siebie i drugą na biuro. Do uzyskania licencji na biuro byłaby wymagana tylko opłata administracyjna. Licencję na biuro stosowałby pracownicy biura rachunkowego przy wysyłce pliku jpk.

3. Jeżeli plik jpk wysyłałby przedsiębiorca, to w pliku jpk byłaby opcja zaznaczenia „iż jest przedsiębiorcą”. Wówczas nie byłoby wymagane wpisanie numeru licencji.
4. Podpisując sprawozdanie finansowe, księgowy również musiałby wpisać nr licencji.
5. Wydawane nr licencji przez poszczególne organizacje, dla niepowtarzalności musiałby być łamane przez skrót organizacji np. 12345678/skwp

Uszczelnienie stosowania pełnej profesjonalizacji jest bardzo ważne, dla wykluczenia księgowych nieposiadających licencji. Niemożność wysłania pliku jpk przez nieprofesjonalnych księgowych, znacząco wpłynęłoby na wysoką jakość świadczonych usług oraz poprawieniu bezpieczeństwa samych przedsiębiorców – ponieważ korzystaliby oni wyłącznie z usług kompetentnych biur rachunkowych.

Kompetencje księgowego prowadzącego biuro rachunkowe:

- udzielanie wszelkich informacji i wyjaśnień dot., ceł, ZUS, prawa pracy, prawa gospodarczego, prawa cywilnego, ustawy o rachunkowości oraz w zakresie podatków w związku z prowadzonymi księgami dla jednostek MMŚP
- występowanie przed organami skarbowymi w imieniu i na rzecz klienta w przypadku przeprowadzania czynności sprawdzających, kontroli podatkowej i celno-skarbowej, w ramach składania wyjaśnień dot. prowadzonych ksiąg oraz sporządzonych deklaracji podatkowych, z wyłączeniem postępowań podatkowych
- reprezentacja klienta przed Zakładem Ubezpieczeń Społecznych, w ramach prowadzonej kontroli ZUS
- prowadzenie ksiąg rachunkowych i pozostałych ksiąg podatkowych
- sporządzanie rocznych sprawozdań finansowych
- sporządzanie deklaracji podatkowych oraz udzielanie wszelkich informacji i wyjaśnień w tym zakresie (również dla osób fizycznych, które nie prowadzą działalności gospodarczej)
- prowadzenie spraw kadrowo-płacowych oraz sporządzanie deklaracji do ZUS
- pomoc przy założeniu jednoosobowej działalności gospodarczej oraz udzielanie wszelkich informacji i wyjaśnień z tym związanych

Na przestrzeni ostatnich kilku lat, zawód księgowego przeszedł niewyobrażalne zmiany, w szczególności w jednostkach zajmujących się outsourcingiem księgowym. Księgowi z pewnością nie są „zwykłymi klepaczami faktur”. Gdyż księgowi stali się kimś znacznie więcej...

Okres pandemii oraz tzw. Polski Ład jednoznacznie pokazał, że to właśnie księgowi najszybciej dostosowują się do zmian, wspierając przy tym rzeszę przedsiębiorstw z sektora

MŚP. To wysokie kompetencje właścicieli biur rachunkowych pomogły przetrwać większości firm. Okres pandemii oraz wprowadzenie ustawy o tzw. Polskim Ładzie pokazał również, że przedsiębiorcy nie radząc sobie z przepisami podatkowymi, trafiają w pierwszej kolejności do swoich księgowych. To księgowi są na pierwszej linii frontu, jeśli chodzi o wyjaśnianie przepisów podatkowych. Gdyż księgowi muszą znać i znać bardzo dobrze prawo podatkowe.

Potwierdza to raport Tax Competitiveness Index, opublikowany w październiku 2021 roku. Na 37 krajów, wchodzących w skład Organizacji Współpracy Gospodarczej i Rozwoju (OECD), Polska zajęła przedostatnie miejsce, jeśli chodzi o niezrozumiałość przepisów podatkowych. Gorszy wynik osiągnęły tylko Włochy. Zatem znajomość przepisów prawa podatkowego w prowadzeniu biura rachunkowego jest niezbędna.

Często zmieniające się skomplikowane przepisy podatkowe, postępująca cyfryzacja oraz dokładanie coraz to nowych obowiązków spowodował, że zawód księgowy niewyobrażalnie się zmienił. Obecnie właściciel biura rachunkowego oraz zatrudnieni w nim księgowi, muszą swoje kompetencje poszerzać nie tylko o prawo podatkowe, ale również o prawo celne, prawo pracy i prawo ubezpieczeń społecznych, prawo gospodarcze, kodeks spółek handlowych, kodeks cywilny, kodeks karny i Kodeks karny skarbowy oraz o wiele innych aspektów. W obecnej rzeczywistości, prowadzenie biura rachunkowego wiąże się z posiadaniem niebywale ogromnych kompetencji oraz wiedzy. To wszystko powoduje, że jest to zawód bardzo odpowiedzialny, który w trosce o dobro przedsiębiorców, powinny wykonywać osoby wyłącznie profesjonalne. Na szczęście większość z nich, zdaje sobie z tego sprawę.

Dlatego też, bardzo ważnym elementem w uregulowaniu działalności biur rachunkowych, będzie nadanie im prawa do kompleksowej obsługi swoich klientów. Zabezpieczeniem przedsiębiorcy, będzie posiadanie przez biuro rachunkowe odpowiedniego ubezpieczenia chroniącego ten zakres czynności.

W imieniu grupy członków Stowarzyszenia Księgowych w Polsce Oddziału Wielkopolskiego w Poznaniu:

Beata Szlachetka – Przewodnicząca Klubu Biur Rachunkowych Wielkopolskiego Oddziału SKwP w Poznaniu, Certyfikowany Ekspert Usług Księgowych

Anita Tomaszewska – Dyplomowany Księgowy SKwP, Certyfikowany Ekspert Usług Księgowych

Sylwia Rzepka - Dyplomowany Księgowy SKwP, Certyfikowany Ekspert Usług Księgowych